

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quæ Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 905. An & quæ sint vota reservata Papæ, & in quibus casibus ab iis absolvere seu dispensare possit Episcopus aut regularis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](#)

posset cum adstricto voto castitatis, vel religionis dispensari, ut ineat matrimonium. Suar. n. 13. Sanch. L. 4. sum. c. 45. n. 49. Laym. l. c. Castrop. n. 15. Quintò damnum propria domus, vel familiæ; ut dum vovens peregrinationem timet ex sua absentia grave damnum. Suar. Sanch. LL. cit. ob conservandam verò illustrem familiam posse quidem dispensari in voto castitatis, & religionis, quia cedit in speciale Ecclesiæ honorem, & protectionem nobilium familiarium conservatio; sed admixta aliqua commutatione, ait cum Sanch. n. 51. Castrop. n. 16. quin & raro quamlibet ex prædictis causis sufficientem esse, ut integrè & absolutè dispensetur, sed misericordiam aliquam commutationem, præfertim dum votum grave est, & perpetuum, v. g. castitatis, religionis, peregrinationis Romanae; cùm votum quo gravius, & excellenterius est, eò graviorem causam requirat, notat cum Suar. n. 14. Sanch. n. 52. Laym. l. c. Castrop. n. 17. quod si tamen causa aliqua arbitrio prudentis præsumatur sufficiens ad integrè dispensandum, securè posse procedi, ne alias si certitudo expectanda, raro vel nunquam dispensatio concedi posset, & omnia scrupulis paterent; dum vix sufficientis, & certitudo causa cognoscatur, ait Castrop. l. c.

Quæst. 104. Quinam habeant potestatem ordinariam dispensandi in votis.

1. **R**esp. Omnes Prælati jurisdictionem Episcopalem, vel quasi talem habentes respectu suorum subditorum dispensare possunt potestate ordinaria in eorum votis, exceptis iis, quæ sunt specialiter reservata Papæ; quia sic convenit rectæ gubernationi Ecclesiæ, est communis, & sumitur ex c. 1. b. t. Tales proinde sunt Episcopi, Capitulum sede vacante, Legati à latere in suis provinciis, Abbates habentes propriam Diœcesin, Prælati regulares exempti, & ut addit Castrop. l. c. p. 10. Summi Pontificis penitentiarius, non verò parochus, quia non habet jurisdictionem in foro externo ad dispensandum in votis requisitam, licet in absentia Episcopi ex recepta confuetudine dispensare possit in legibus jejuniorum, & festorum, ut Suar. l. c. c. 10. per totum. Castrop. l. c. num tamen in votis suorum Coëpiscoporum, seu suffraganorum dispensare possit Archi-Episcopus, seu Metropolitanus, dubitatur, eò quod huic illi propriè subjectio nis sunt, quod ad spirituale regimen personarum suarum, sed solum in quibusdam actibus pertinentibus ad externam gubernationem Ecclesiæ suarum, cuius contrarium saltem ex jure probari non posse, ac proinde consulendam confuetudinem, ait Suar. l. c. c. 11. n. 3. Et quamvis DD. plures concedant Archi-Episcopo hanc potestatem dispensandi etiam extra tempus, quo suffraganeorum diœceses visitant, nequaquam tamen id ei, etiam dum aequaliter visitat, concedendum tenet Sanch. l. c. c. 38. n. 14. eò quod præter illa, quæ speciali jure ei concessa, nullibi dicta potestas isto tempore dispensandi in istis ei concessa reperiatur, sed solum potestas absolvendi à peccatis.

2. Quod attinet ad Novitios, posse Episcopum intellige in cuius diœcesi in præsente resident, ut probabiliter Castrop. l. c. n. 2. cum Sanch. & Bonac. eò quod ingredientes religionem cum animo ibi perpetuò manendi, quantum est ex se, acquirant verum ac proprium domicilium) cum illis dispensare in votis, cùm, utpote necdum religiosi, ab ejus jurisdictione plenè exempti non sint, cum communione defendunt Suar. l. c. n. 9. Sanch. l. c. 39. n. 18.

Bonac. d. 4. q. 2. p. 7. n. 28. & alii quos citat, & sequitur Castrop. l. c. Posse quoque cum Novitiis non secus, ac cum professis dispensare eorum Prælatos regulares contra Suar. l. c. Azor. p. 1. L. 11. c. 19. n. 21. Sayr. in clav. reg. L. 6. c. 11. n. 92. probabiliter sentire videtur Castrop. l. c. 3. & quos citat Sylv. v. Dispensatio q. 14. d. 1. Henrig. L. 7. de indulgent. c. 22. n. 7. Rodriq. Tom. I. q. regul. q. 25. a. 3. Lessl. l. c. n. 133. Bonac. l. c. n. 27. Sanch. n. 13. ex ea ratione, quod, etiæ eorum Prælati non habeant in eos potestatem dominicavam, habeant tamen potestatem jurisdictionis ad integrè eos in suis actibus regendos, ex favore religionis a Pontifice provenientium, neque inconveniens est, novitium à pluribus posse obtinere hoc beneficium dispensationis. Dixi: exceptis votis reservatis. unde sit.

Quæst. 95. An & quæ sint vota reservata Papæ, & in quibus casibus ab iis adhuc dispensari possit Episcopus, aut etiam regularis.

1. **R**esp. Ad primum: Papa tanquam supremo capiti Ecclesiæ subordinata est illa potestas dispensandi Episcoporum, isque illam in actu secundo restringere potest, & actu restrinxit. Vota autem specialiter ei reservata sunt quinque, nimium castitatis, religionis, peregrinationis Hierosolymitanæ, Romanæ & Compostellanae ad S. Jacobum, prout sumitrix Extrav. etiæ dominici. c. 2. de patit. & remiss. Præter quæ vota quinque, etiæ non dentur alia, ut videre est apud Castrop. l. c. n. 5. eorum tamen reservatio, quia præjudicioz juri ordinario Episcoporum, adeoque odiosa, strictè est intelligenda; nimium de votis his propriè dictis, perfectis, absolutis, determinatis, & quidem quod ad substantiam, non item quoad qualitates vel circumstantias eorum. Reiffenst. h. t. n. 28. sic itaque votum reservatum non est, dum quis promittit perpetuam castitatem B. Virginis, vel alicui Sancto, sine reflexione se obligandi Deo; secus si vovert Deo specialiter in honorem B. M. Virginis. Reiffenst. n. 29. citans Gobat. de votis. cas. I. n. 21. Item votum tale ex metu, etiam levi iniustè incusso emissum, utpote imperfectum; tum quia principaliter non emissum amore virtutis, & obsequiū divini; tum quia Pontifex non censetur per reservationes suas forvere iniquitatem, & injuriam illam aliis. Sanch. l. c. c. 40. n. 30. Laym. l. c. n. 10. Nav. c. 12. n. 59. & alii, quos citat, & sequitur Reiffenst. n. 30. Item vota ista emissa sub pena, v. g. si iterum fornicatus fuero, voveo religionem; quia & illa non sunt perfecta omnino. Laym. cit. c. 8. n. 9. Reiffenst. n. 31. citatis alii, reservata tamen essent, si quis commisso jam criminis sic voveret, v. g. quia jam roties fornicatus fui, voveo religionem. Vota quoque conditionata de futuro v. g. voveo perpetuam castitatem, si sanitati restituar, nondum impletâ conditione, non esse reservata, sentiunt plerique. quin & impleta jam conditione, non esse reservata, eò quod sint imperfecta, dum principaliter non amore virtutis, & obsequiū præstandi Deo, sed desiderio obtinendi, aut declinandi aliquid emituntur juxta probabilem, & in prætutam eam Sanch. Gometz. Sporer & alii à se citatis censet Reiffenst. h. t. n. 33. Wieltn. h. t. n. 73. Contrarium cum communiori sentientibus apud illum Laym. l. c. n. 10. & alii, eò quod votum conditionatum, uti & alius quivis contractus, impletâ condi-

conditione translat in absolutum. ad quod tamen responder Reiffenst. quod quamvis tunc vota translat in absoluta, maneat tamen imperfecta ex prima radice, utpote non amore virtutis, & intentione placendi Deo, sed amore boni temporalis, & naturalis principaliter emissa; confirmatque id ipsum exemplo votorum paenitentiarum. Sed reservatum est votum castitatis temporalis, v. g. ad 10. annos, nec votum non nubendi, non fornicandi, non tangendi mulierem; quia voto castitatis reservato venit sola castitas perfecta, & perpetua. unde etiam communiter DD. inferte ait Reiffenst. n. 35. votum servandi virginitatem non esse reservatum, utpote quod semel violatum amplius servari nequit, dum alias castitas violari possit, v. g. delectatione morosi absque eo, quod violetur integrata virginitalis, nempe corporalis. ac denique reservate non sunt qualitates, & circumstantiae votorum, unde si quis vovisset peregrinari Romanum pedes, vel ingredi religionem strictiorum, poterit Episcopus cum eo dispensare, ut curru vehatur Romanum, vel religionem minus strictam ingrediatur. Reiffenst. n. 36. cum communione, ut inquit, aliorum.

2. Resp. Ad secundum: potest in votis alias vere reservatis dispensare Episcopus, quando est impedimentum adeundi Pontificem, & urget gravis necessitas maturandi dispensationem. Nav. in mon. c. 12. n. 76. Laym. cit. c. 18. n. 16. Rodrig. regul. 99. q. 63. a. 6. Reiffenst. b. t. n. 37. cum communione aliorum; presumunt enim rationabiliter, Papam nolle in tali calu votum esse reservatum, sed contentum, ut tunc recurratur ad loci Ordinarium, ne alias anima manifesto exponantur periculo, tales autem causa sunt, si in voto perpetuo castitatis, ex mora adeundi Pontificem, instet periculum inconvenientia, quando matrimonium contrahendum dif-

ferri nequit sine gravi sponsi, vel sponsa eorumve familiz dedecore, v. g. si puella deflorata, proleque nascenda infamanda sit, & maximè si deflorans sit morti proximus, & nisi gravidam ducer, nascendæ sint proles illegitimæ, aut orituræ graves discordia inter cognatos. Porro potestas & jurisdiction, quæ in hoc calu uititur Episcopus, non est delegata, qualis ea dicitur, qua nec ex lege, aut consuetudine, nec ratione officii, sed ex speciali alterius commissione competit, sed ordinaria, cum nullibi in iure talis commissio Episcopis tanquam delegatis facta ostendi possit. Roff. n. 41. ubi etiam, quod minus rectè hæc Episcoporum potestas dicatur extraordinaria ex eo, quod sit circa casus extraordinariæ contingentes; cum etiam circa hos detur vera potestas ordinaria, sicut in praesente habet hanc potestatem dispensandi ratione officii, vel consuetudinis.

3. Resp. Ad tertium: Confessarii Ordinum mendicantium dispensare possunt in votis, in quibus dispensare possunt Episcopi iure ordinatio, immo etiam in reservatis alias casibus, in quibus reservata non sunt, ut dictum de Episcopis, ut patet ex privilegiis minorum Dominicianorum, Carmelitarum, & Societatis Iesu. idque etiam voto quorundam reservationem sibi specialiter reservaverint Ordinationis locorum, etiam si absolvire nequeant à casibus reservatis Episcopo juxta decretum Alexand. VII, cum aliud longè sit dispensare in votis, aliud absolvire à peccatis. Laym. cit. c. 8. n. 7. quin & vi priorum regimorum in votis vere reservatis, in quibus urgente gravi necessitate, & difficultate recurrendi ad Pontificem, dispensare possunt Episcopi, ut plures apud Reiffenst. n. 40. Coatrarium tamen lentientibus aliquibus aliis.

TITULUS XXXV.

De statu Monachorum & Canonicorum regularium.

C A P U T I.

De institutione novæ religionis, transitu conveniū totius ad alium, receptione regularium, celebrandis Capitulis, & visitatione eorum, de promotione eorum ad parochias.

Quæst. 906. An licitum instituere novam religionem.

R Esp. Non tantum prohibitum instituere novam religionem sine approbatione sedis Apostolicæ, sed etiam eam de facto (hoc est, non iure, nec vere, sed ad speciem tantum, & factum externum declaratam irritam, constat ex c. ult. b. t. & c. unic. c. eod. in 6. idemque colligitur manifeste ex Clem. unic. de voto. & Clem. 1. b. 1. & Extrav. unic. b. t. Sayt. Tom. 3. de relig. L. 2. c. 16. n. 9. comprehendunturque sub hac prohibitione, & irritatione omnes congrega-

R. P. Leni. Jur. Can. Lib. III.

tiones virorum, ac mulierum, quæ in communione sub certa regula ritu & habitu sine Papæ licentia, & approbatione devotionis, vel pietatis causa vivunt, licet tria vota substantialia religionis non ediderint, adeoque propriæ religiosi non sint. Abb. in c. 2. de foro compet. n. 22. in fine. Suar. l. c. n. 22. Pith. tit. de religios. domib. n. 33. contra Felin. in c. 10. de constit. n. 1. & confirmatur hæc extensio ex cit. Extrav. unic. dum ibi ea refertur, & Bequinus contra cit. c. ult. b. t. desumptum ex Concilio Lateranensi sub Innoc. III. deliqüisse declaratur. Quin etiam dum viri, vel mulieres sub certa forma vivendi, seu regula nullis votis religionis adstricti sine Papæ li-

P p p p 2

centia